

חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע

הוועדה המיוחדת לפיקוח על הקרן לניהול
הכנסות המדינה מהיטל על רווחי גז ונפט

ערן יעקב
מנהל רשות המסים
28 ביולי 2020

Government Take (GT)

- מטרת ועדות ששינסקי היתה להגדיל את חלק הציבור ברווחים ממשאבי הטבע של המדינה.

$$\frac{\text{מס חברות} + \text{תמלוגים} + \text{היטל רווחי יתר}}{\text{רווח לפני מסים}} = \text{GT}\%$$

בעקבות חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע עלו שיעורי ה-GT:

בענף הנפט והגז - עד 62%.

בענף משאבי הטבע האחרים - עד 55%.

היטלים לפי חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע ("היטלי ששינסקי")

היטל רווחי יתר (ששינסקי 2)	היטל רווחי נפט (ששינסקי 1)	
אשלג, פוספט, ברום, מגנזיום, נחושת, פצלי שמן וחשמל מפצלי שמן	נפט וגז	משאבי הטבע
אשלג – שנת 2017 יתר משאבי הטבע – שנת 2016	10/4/2011	תאריך תחילת החוק
מצטבר	מזומן	בסיס מדידת המס

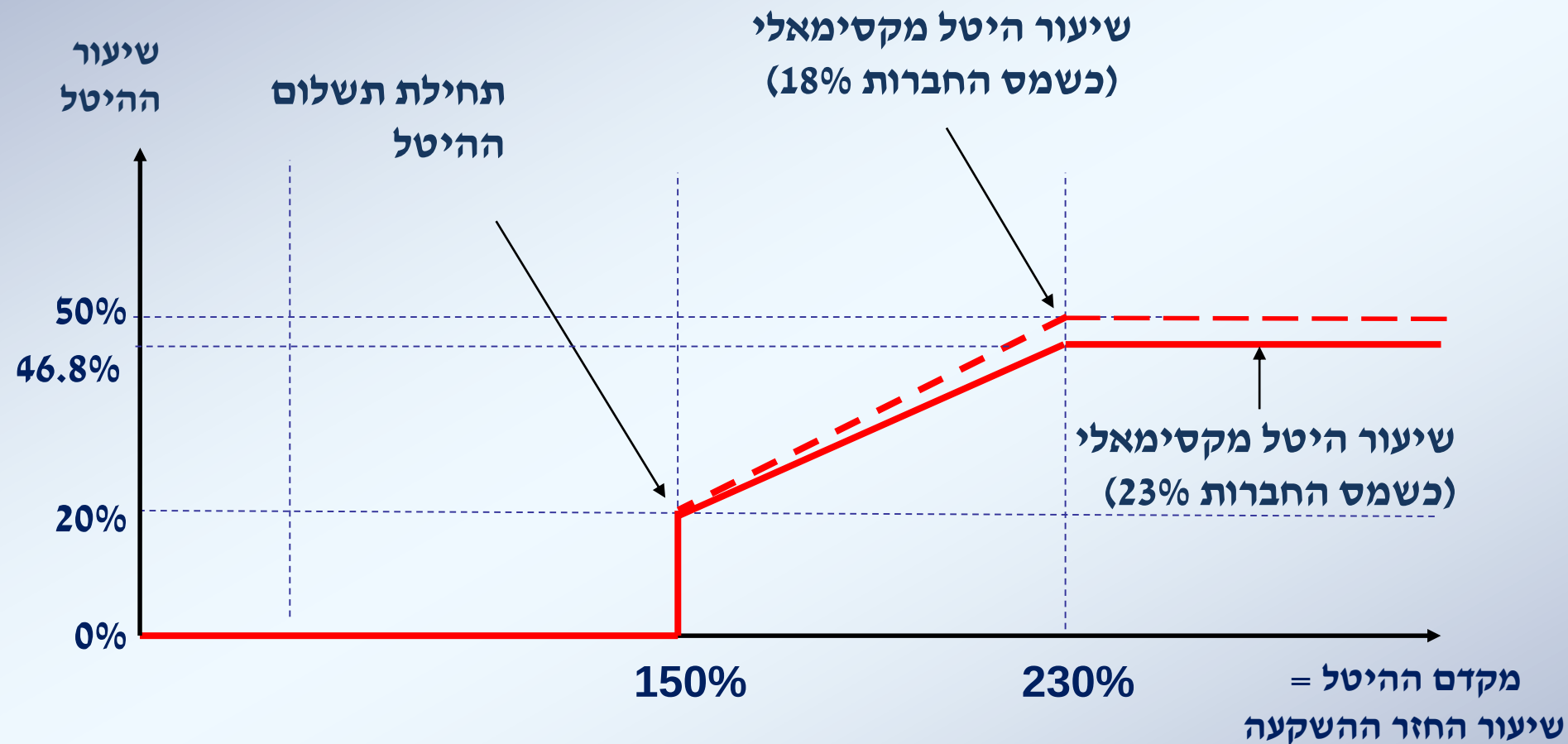
היטל רווחי נפט וגז

היטל רווחי נפט		
קרן העושר. תקציב המדינה יקבל 3.5% מיתרת הקרן בסוף שנה קודמת, או בהכרזת ממשלה על אירוע חריג.		יעד כספי ההיטל
לאחר שהרווחים המצטברים יהיו גבוהים מההשקעות המצטברות במיזם הנפט ב-150% (לגבי מיזם תמר – 200%)		מועד תחילת תשלום ההיטל
בהתאם לדוח ועדת ששינסקי:		
מספר השנים		
8 או 10 (*)	שנות הפקה עד לתחילת תשלום ההיטל	
12 או 13 (*)	שנות הפקה עד לתשלום היטל מקסימלי	
(*) מיזם שמועד תחילת ההפקה המסחרית חל לגביו בתקופה 10/4/11-1/1/14 – 10 שנים ו-13 שנים בהתאמה.		

היטל רווחי נפט וגז - המשך

היטל רווחי נפט		
שיעור היטל X רווחי נפט		אופן חישוב ההיטל
תקבולים שוטפים בניכוי תשלומים שוטפים (ע"ב מזומן)		רווחי נפט
היחס בין רווחי הנפט המצטברים מהמיזם לבין ההשקעות המצטברות בחיפוש ובהקמת המיזם		מקדם ההיטל R-Factor
נקבע בהתאם למקדם ההיטל:		שיעור ההיטל
שיעור ההיטל	מקדם ההיטל - R	
0%	R<150%	
20%-50% (*)	150%≤R<230%	
50% (*)	R≥230%	
(*) שיעור המשתנה בהתאם לשיעור מס החברות (בשנת 2020 = 46.8%) לגבי מאגר "ים תטיס" נקבעו שיעורי היטל מופחתים של עד 25%.		

אופן קביעת שיעור היטל רווחי נפט

מיזם שמועד תחילת ההפקה המסחרית חל לגביו בתקופה 10/4/11-1/1/14 – 200% (במקום 150%) ו-280% (במקום 230%)

היטל רווחי יתר ממשאבי טבע

היטל רווחי יתר				
קצב העושר. תקציב המדינה יקבל 3.5% מיתרת הקרן בסוף שנה קודמת, או בהכרזת ממשלה על אירוע חריג.				יעד כספי ההיטל
$\text{רווחי יתר} \times \text{שיעור ההיטל}$				אופן חישוב ההיטל
רווח תפעולי מתואם (על בסיס חשבונאי) בניכוי 14% <u>מהעלות</u> המופחתת של הרכוש הקבוע (עלות רכישת הרכוש הקבוע בניכוי הפחת שנצבר).				רווחי יתר
	<u>שיעור ההיטל</u>	<u>רווחי יתר בגובה</u>		שיעור ההיטל
	25%	6% מהעלות המופחתת של הרכוש הקבוע	מדרגה ראשונה	
	42%	יתרת רווחי היתר	מדרגה שניה	

סודיות בחוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע

■ בהתאם לסעיף 50 לחוק חלה חובת סודיות על עובדי רשות המסים בין השאר בנושאים הבאים:

➤ נתונים המופיעים בדוחות אותם מגישים הנישומים

➤ מידע שהגיע לידיהם לצורך מילוי תפקידם

➤ נתונים ומידע בהקשר לשומות

➤ הליכי שומה שמתקיימים

■ עונש של 6 חודשי מאסר או קנס יגזר למי שהפר את חובת הסודיות

הליכי שומה - קביעת רווחי נפט/ רווחי יתר וסכום ההיטל

■ **שומה עצמית:** הגשת דוח שנתי – תוך 120 ימים מתום שנת המס

■ **שומה בשלב א' פ"ש יכול:**

- לאשר את השומה העצמית, או
- להגיע להסכם שומה עם הנישום, או
- לקבוע שומה לפי מיטב השפיטה

התיישנות שומה: נפט וגז - תוך שנה ממועד הגשת הדוח השנתי

משאבי טבע - תוך 4 שנים מתום שנת המס שבה הוגש הדוח השנתי

המשך <

הליכי שומה - קביעת רווחי נפט/ רווחי יתר וסכום ההיטל - המשך

■ **השגה :** אם פ"ש קבע שומה לפי מיטב השפיטה, רשאי הנישום להשיג עליה תוך 30 יום.

■ **שומה בשלב ב' :** פ"ש יגיע להסכם עם הנישום או יקבע שומה בצו :

התיישנות שומה : נפט וגז - תוך 6 חודשים

משאבי טבע - לפי המאוחר מבין תוך שנה מיום ההשגה לבין תוך 4 שנים

מתום שנת המס שבה הוגש הדוח השנתי.

■ **ערעור לביהמ"ש :** על שומה בצו רשאי הנישום לערער לבית המשפט המחוזי.

על החלטת בית המשפט המחוזי ניתן לערער לפני בית המשפט העליון.

■ **שומה בהתאם לפס"ד**

עיתוי תשלומי ההיטל

■ **טרום שומה עצמית:** תשלום מקדמות וניכויים במקור במהלך שנת המס

■ בעת הגשת הדוח השנתי - **שומה עצמית:**

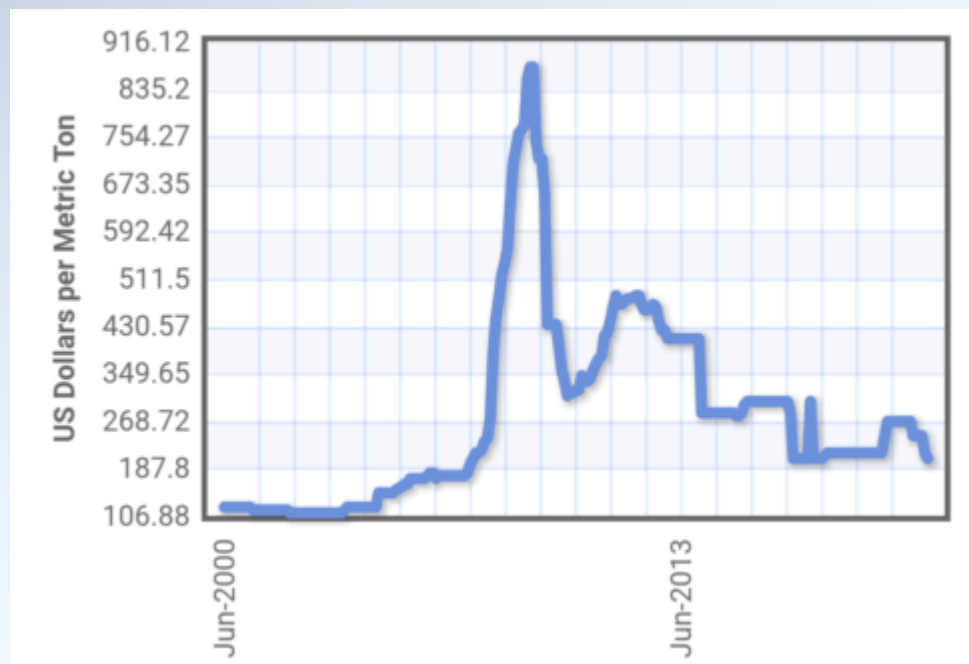
➤ אם חבות ההיטל עפ"י הדוח גבוהה מהתשלומים ששולמו במהלך שנת המס – תשלום תוספת היטל

➤ אם חבות ההיטל עפ"י הדוח נמוכה מהתשלומים ששולמו במהלך שנת המס – החזר היטל לנישום

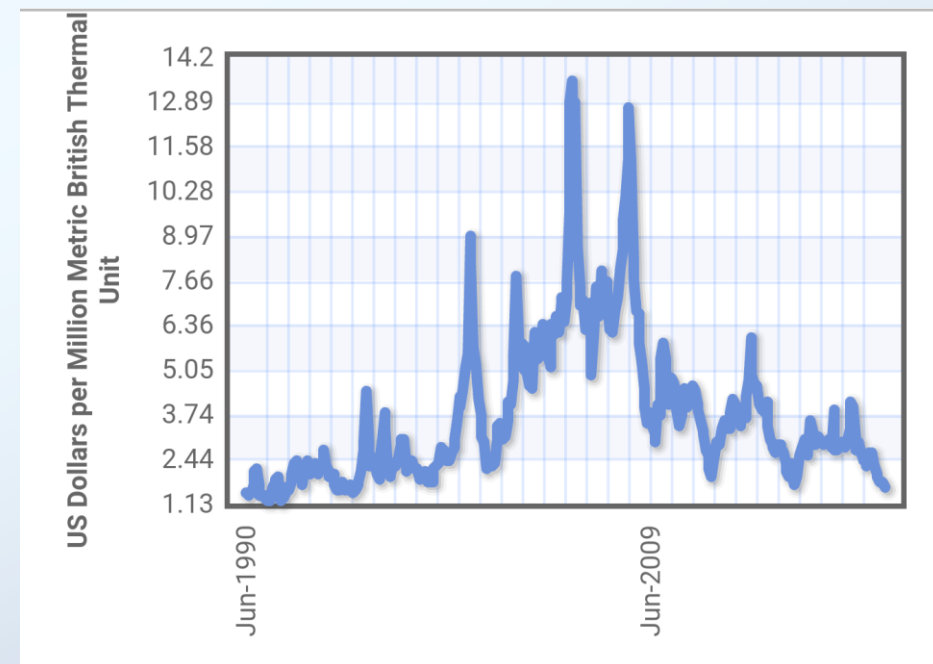
■ **שומה סופית:** לאחר שומה בהסכם בשלב א"/ ב' או לאחר שומה בהתאם לפס"ד – תשלום תוספת היטל

2 דוגמאות להמחשת תנודתיות מחירי הסחורות

מחיר טון אשלג
בעשרים השנים האחרונות
בדולרים של ארה"ב

מחיר mmbtu גז טבעי בהנרי האב בארה"ב
בשלושים השנים האחרונות
בדולרים של ארה"ב

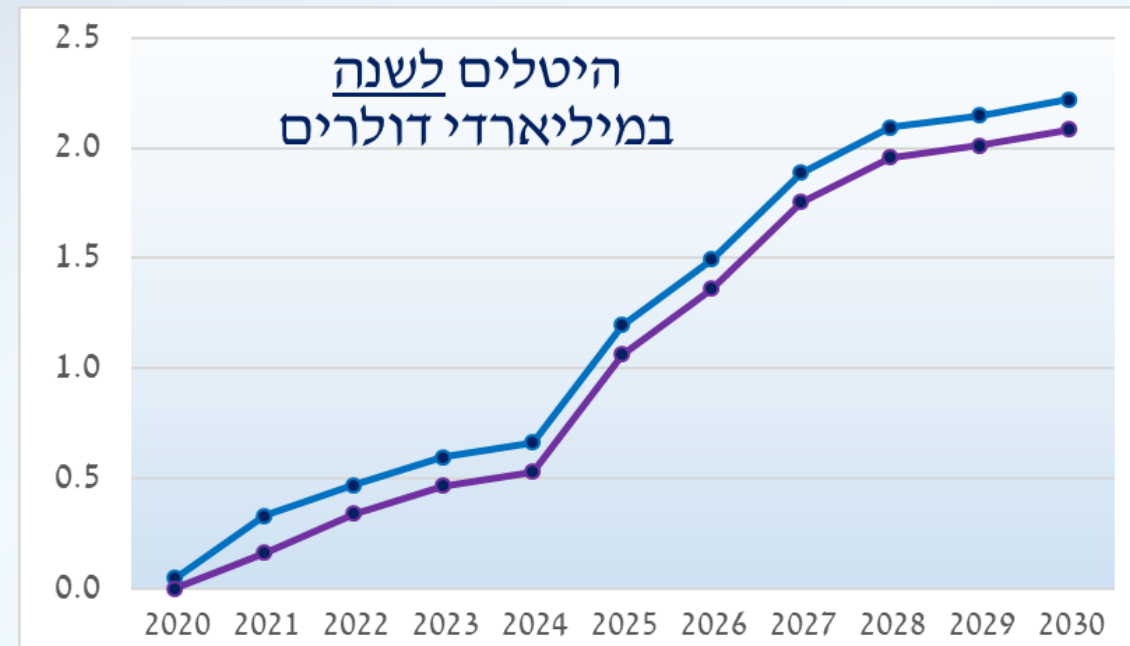
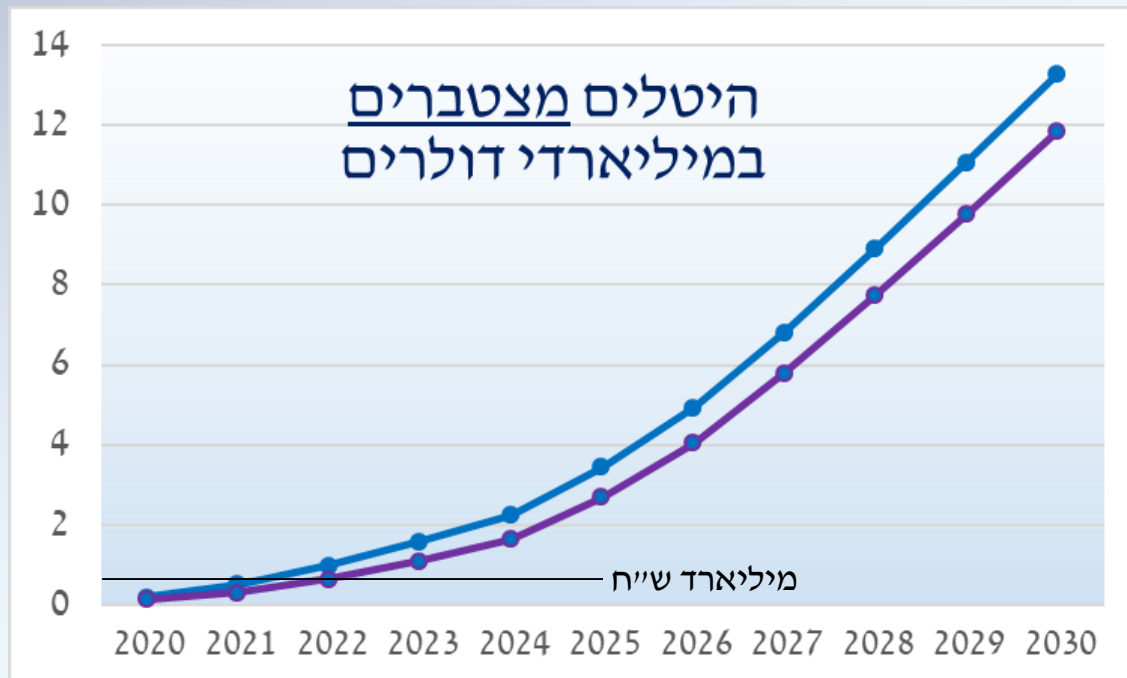

הגרפים מאתר Indexmundi.com , 27/7/2020

היטלים שניגבו והערכת הגביה מנפט וגז

- ההיטלים שניגבו בשנים 2011-2019 מסתכמים לסך 474 מיליוני ש"ח, מתוכם 55 מיליוני ש"ח בגין היטל ממשאבי טבע אחרים
- הערכה לגבי סך ההכנסות הנומינליות מהיטל רווחי נפט: כ- 59 מיליארד דולר (כ-200 מיליארד ש"ח) (*)
- (*) עתודות גז מסוג 2P למאגרים תמר, לווייתן, כריש ותנין בשנים 2020-2064, בהתבסס על פרסומי התחזיות של שותפויות הנפט לבורסה. בבסיס ההערכה קיימות הנחות רבות, בין השאר, לגבי מחירים עתידיים של נפט וגז.

אומדן הכנסות מהיטלים בתרחישי מינימום ומקסימום (*)

(*) בהתבסס על פרסומי תחזיות שותפויות הנפט לבורסה. בבסיס האומדן קיימות הנחות רבות, בין השאר, לגבי מחירים עתידיים של נפט, גז ומשאבי טבע אחרים.

“מכל צורות הטעות, התחזית היא הטובה ביותר”, ג'ורג' אליוט.

“Among all forms of mistake, prophecy is the most gratuitous”, George Elliot.

המועד הצפוי לפתיחת הקרן לאזרחי ישראל

סעיף 47 לחוק קרן לאזרחי ישראל:

- תחילתו של חוק זה בחודש שלאחר המועד שבו הגיעו הכנסות המדינה מהיטל לסכום העולה על מיליארד שקלים חדשים.
- שר האוצר יפרסם בצו את מועד התחילה כאמור.

■ צפי למועד פתיחתה של הקרן לאזרחי ישראל - בין אמצע 2021 לאמצע 2022^(*).

(*) בהנחה כי המועד בו יעברו ההיטלים לקרן הוא בשלב המקדמות בלי להמתין לדוח השנתי

”לא שלחתי את הנביאים והם רצו, לא דיברתי אליהם והם ניבאו”, ירמיהו כ”ג, כ”א.

היטלים לפי חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע

שם ההיטל	היטל רווחי נפט (ששינסקי 1)	היטל רווחי יתר (ששינסקי 2)
משאבי הטבע הממוסים	נפט וגז	מחצבים - אשלג, פוספט, ברום, מגנזיום, נחושת, פצלי שמן וחשמל מפצלי שמן
תאריך תחילת החוק	10/4/2011	לגבי משאב האשלג – שנת 2017 לגבי יתר משאבי הטבע – שנת 2016
בסיס המיסוי	מזומן	רווח חשבונאי
מי חייב בהיטל	בעל זכות נפט של מיזם נפט	בעל זכות לניצול משאב טבע
דוחות ההיטל השנתיים	דוח מקדם היטל ודוח רווחי נפט	דוח רווחי יתר
תקנות מקדמות היטל	טיוטת תקנות לאחר הערות הציבור	קיימות תקנות בתוקף
GT	עד 62%	עד 55%

סוגי המסים החלים על נפט וגז

מס הכנסה	היטל רווחי נפט	תמלוגים	
רשות המסים	רשות המסים	משרד האנרגיה	הגורם האחראי על גבית המס
תקציב המדינה	קרן העושר. תקציב המדינה יקבל 3.5% מיתרת הקרן בסוף שנה קודמת, או בהכרזת ממשלה על אירוע חריג	תקציב המדינה	יעד המס
רווח חשבונאי לשנה מתואם לצרכי מס	רווחי נפט לשנה על בסיס מזומן, ורק לאחר שרווחי הנפט המצטברים עברו 150% מההשקעה	מחזור ההכנסות	בסיס המס
יחידים – עד 50% (ב-2020) חברות – 23% (ב-2020)	עד 46.8% (פוטנציאל עד 50% אם שיעור מס החברות ירד ל-18%)	12.5% מהמחזור (מכיוון שמכירים בהוצאות הולכת הגז לחוף, בפועל פחות מ-12%)	שיעור המס
	ההיטל מוכר לצרכי מס הכנסה ולצרכי חישוב מקדם ההיטל	התמלוגים מוכרים לצרכי ההיטל ולצרכי מס הכנסה	יחסים בין המסים

סוגי המסים החלים על משאבי טבע אחרים

מס הכנסה	היטל רווחי יתר	תמלוגים	
רשות המסים	רשות המסים	החשכ"ל	הגורם האחראי על גבית המס
תקציב המדינה	קרן העושר, תקציב המדינה יקבל 3.5% מיתרת הקרן בסוף שנה קודמת, או בהכרזת ממשלה על אירוע חריג	תקציב המדינה	יעד המס
רווח חשבונאי לשנה מתואם לצרכי מס	רווחי יתר לשנה על בסיס חשבונאי המותאמים לצרכי ההיטל, ורק לאחר שעברו 14% מיתרת עלות הרכוש הקבוע	מחזור ההכנסות	בסיס המס
יחידים – עד 50% חברות – 23%	25% אם התשואה 14%-20% 42% אם התשואה מעל 20%	5% מהמחזור	שיעור המס
	מוכר לצרכי מס הכנסה	מוכר לצרכי ההיטל ומס הכנסה	יחסים בין המסים

מבנה החזקות בחוק ההיטל

